

KERKEN KIJKEN NIEUWS

Aug
2025

Beste vrijwilligers, vrienden en relaties van KКУ,

We zijn bijna halverwege het seizoen. De hoogste tijd dus voor mooie verhalen: van een inspirerende training voor ervaren gidsen tot muzikale hoogtepunten bij Kerken Luisteren, van jonge kunstenaars aan het werk in onze kerkgebouwen tot een portret van een jonge vrijwilliger die met plezier bijdraagt aan onze organisatie. Ook lichten we een nieuwe ontwikkeling toe: het QR-codeproject dat bezoekers op een moderne manier informeert.

We hopen dat de verhalen in deze editie jullie inspireren en verbinden – met elkaar, met onze kerken en met de vele bezoekers die we mogen ontvangen.

Veel leesplezier!

Het bestuur van Stichting Kerken Kijken Utrecht

Training over rondleiden: leuk, leerzaam en inspirerend

Onlangs verzorgde Arja van Veldhuizen een training voor rondleiders en gidsen die al minstens een jaar bij Kerken Kijken Utrecht actief zijn. De training stond in het teken van praktische aspecten die vooral op het proces van rondleiden gericht waren. Arja, zelf een zeer geoefende rondleider en professionele museumedicator, nam ons mee in een rondleiding door de Domkerk. Het ging die avond niet om de architectonische of andere meer inhoudelijke aspecten van de kerk. Deze avond stond het proces van de rondleiding - van de intro tot de afsluiting - met aandacht voor het bereik van je stem, aandacht voor de groepsdynamiek en tal van andere zaken centraal.

Titia Kan, teamleider in de Janskerk en gids in de Sint Catharinakathedraal, maakte deel uit van de groep. Lees hieronder haar verslag.

Op maandagavond 21 juli was ik, samen met een 20-tal ervaren gidsen in de Domkerk aanwezig om onder leiding van Arja nageschoold te worden in de "kunst van het gidsen".

De aanwijzingen waren zowel voor groepsgewijze rondleidingen als voor individuele bezoekers van toepassing. We werden door de hele Domkerk geleid en bij menig object werd uitgelegd hoe bezoekers te woord kunnen worden gestaan en vooral ook hoe niet.

We kregen inzicht in hoe een **klankbord** gevormd kan worden en hoe effectief dat is: we werden dicht bij elkaar op twee banken "neergezet"; in een halve cirkel gepositioneerd, braaf op kleine bankjes gepoot en in een kapel gepropt: steeds hield Arja ons allen in het oog en (minstens zo belangrijk) wij haar. Nooit stond ze met haar rug naar ons toe. Nooit praatte ze met haar rug naar ons toe. Ze was

doorlopend goed te verstaan omdat ze handig inspeelde op de ruimtes in de kerk.

Bij het verplaatsen van het ene naar het andere object gaf ze een gouden tip: loop als gids stevig door! Want als jij gaat slenteren, dan slentert de hele groep. En wie slentert raakt afgeleid. Kijk achterblijvers zwijgend aan, dan komen ze vanzelf.

En niet alles werkt altijd even makkelijk want soms heb je moeilijke groepen en is niet iedere deelnemer even gemotiveerd. De “verjaardag van oma” en personeelsuitjes zijn er treffende voorbeelden van: een klein deel van de groep is echt geïnteresseerd. Ook belangrijk en voor iedereen herkenbaar: Hoe ga je met betweters om...

Een pracht tip en overal haalbaar: geef bezoekers een speciaal gevoel. Arja lichtte een rooster op uit de grond zodat we romaanse steentjes beter konden zien. Normale bezoekers krijgen dat nooit zo te zien.... Zelf heb ik met meer interesse naar steentjes gekeken dan ooit.... Ik heb dit meteen in praktijk gebracht door de kapittelkamer in de Janskerk als iets speciaals te “verkopen”. Dat werkte als een trein. Beide partijen dik tevreden.

Het formeren van een klankbord ging me minder makkelijk af. Dat wordt nog stevig oefenen, want het nut ervan is evident. En een 80 jaar geworden oma kwam gelukkig niet voorbij.

Als gids bij de Catharina heb ik echt iets opgestoken van het retabel van Anna te Drieën waar de heilige Jacobus en Catharina te zien zijn. Waar en hoe?? Ga zelf kijken!

Arja gaf nog veel meer nuttige en praktische aanwijzingen, maar die verklap ik niet. Ga zelf op nascholing en pik eruit op wat je aanspreekt.

De tijd vloog voorbij! Volgend jaar ga ik beslist weer. Misschien in een andere kerk, want dit keer waren er relatief veel gidsen van de Domkerk. Als de training in je eigen kerk is, ben je meer geneigd ernaartoe te gaan. Maar los daarvan is het sowieso een aanrader.

Mijn gidsvaardigheid is toegenomen en ik gids ik met (nog) meer plezier!

Titia (Janskerk)

A Match Made in Heaven

Deze zomer werken drie alumni van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht in de Nicolaïkerk, de Lutherse Kerk en de Ste. Gertrudiskathedraal tijdens het project 'A Match

Made in Heaven'.

Nonna Hoogland, Tom Haakman en Katharina Busl laten zich daar inspireren door de architectuur, de kerkgemeenschap, en de gidsen van Kerken Kijken Utrecht om nieuw werk te maken. Deze worden vervolgens op zaterdag 13 september tijdens Open Monumentendag gepresenteerd.

A Match Made in Heaven

Een nieuw Artist in Residence project i.s.m.
Kerken Kijken Utrecht en de HKU

De kunstenaars werken tijdens KKKU-openingstijden; hierdoor is het als bezoeker mogelijk kennis te nemen van het maakproces en vragen te stellen aan de makers. Naast hun 'pop-up atelier' op locatie zijn er ook bestaande kunstwerken te zien. Benieuwd wanneer de kunstenaars in het kerkgebouw aanwezig zijn? Kijk dan op de website van [Heilige Huisjes Utrecht](#).

Nonna Hoogland - Gertrudiskathedraal

Tom Haakman - Nicolaïkerk

Katharina Busl - Lutherse Kerk

VIP-rondleiding door de Kerkvernieuwers

Op vrijdag 8 augustus is er daarnaast de gelegenheid om een VIP-wandeling te maken langs de drie deelnemende kerken onder begeleiding van initiatiefnemer Sander Ummelen. Deelname is gratis, stuur hiervoor een mailtje naar: heiligehuisjesutrecht@gmail.com.

Let op: er is slechts ruimte voor 15 deelnemers. Op = op!

Stadswandeling 'A Match Made in Heaven'

Vrijdag 8 augustus

Aanvang: 13:30

Einde: +/- 15:00

Startlocatie: Nicolaïkerk

Eindlocatie: Lutherse Kerk

Kerken Luisteren keert terug

Foto: Allard Willemsse

Na jaren van afwezigheid is Kerken Luisteren terug in 2025. Kerken Kijken Utrecht werkt opnieuw samen met Zimihc voor een zomers muziekprogramma in vier kerken: de Geertekerk, Nicolaïkerk, Lutherse kerk en Pieterskerk. De optredens variëren van Spaanse liederen tot orgelconcerten.

Terugblik op juli

William Finders opende op 4 juli in de Geertekerk met luisterliedjes van Johnny Cash tot Frank Boeijen. Op 11 juli bracht Romi Brasil, begeleid door gitarist Miquel Corral, Braziliaanse en Spaanse klanken naar de Lutherse kerk. Pianist Tim Barrie gaf op 18 juli een sfeervol concert vol improvisaties in de Geertekerk. Het geplande orgelconcert van

Wym van Noort werd vervroegd naar 25 juli in de Lutherse kerk, waar hij eigen werk combineerde met bestaande composities.

Wat nog komt

- **8 augustus – Nicolaïkerk:** kunstfluitier Henry Glissenaar, van pop tot klassiek.
- **15 augustus – Pieterskerk:** J.M. Baccus met poëtische luisterliedjes in de traditie van Leonard Cohen.
- **22 augustus – Pieterskerk:** Sherpa Steps met akoestische muziek uit alle windstreken.

Alle concerten beginnen om **14.00 uur**.

Gastvrijwilliger zijn Wat houdt dat eigenlijk in?

Sinds een jaar of twee is het mogelijk voor onze vrijwilligers om naast de vaste kerk ook eens kennis te maken met een andere kerk en met andere vrijwilligers. Dat kan in de rol van gastvrijwilliger.

Anders dan in de rol als vrijwilliger hoeft je als gastvrijwilliger niet alles te weten over die andere kerk. De basiskennis (zoals je die op onze site kunt vinden) is meestal genoeg. Als gastvrijwilliger is het je taak om de bezoekers gastvrij te ontvangen en ze enthousiast te maken om ook andere KKV-kerken te bezoeken. En krijg je toch inhoudelijke vragen die je niet kunt beantwoorden, dan speel je deze door aan de collega's van de kerk zelf.

Is het leuk om gastvrijwilliger te zijn?

Ja, dat is het zeker! Zelf ben ik gastvrijwilliger geweest in de Doopsgezinde Kerk en in de Janskerk en ik heb op beide plekken erg leuke diensten meegedraaid. Wat me opviel is het verschil in type bezoekers. Anders dan in de Pieterskerk waar ik vast bij betrokken ben, komen er in de Doopsgezinde kerk en de Janskerk vooral veel toevallige voorbijgangers, Utrechters en (buitenlandse) toeristen. Van de Utrechters hoor je vaak dat ze het gebouw wel kennen, maar niet eerder naar binnen zijn gegaan. De toeristen roemen vooral het feit dat er veel kerken open zijn voor bezoekers en dat de toegang gratis is.

Mijn insteek is om alle bezoekers zich welkom te laten voelen in welke kerk dan ook en ze te enthousiasmeren om ook andere kerken te bekijken. Alle 13 kerken zijn verschillend: van de sobere Pieterskerk tot de weelderige St. Willibrordkerk en alles daar tussenin. Genoeg te zien dus.

Voor de kerken die behoefte hebben aan versterking is de inzet van een gastvrijwilliger ook prettig. De eigen vrijwilligers kunnen zich concentreren op de inhoudelijke vragen, terwijl algemene vragen over Utrecht en/of de andere kerken prima beantwoord kunnen worden door de gastvrijwilliger.

Heb je ook zin om een keer mee te draaien in een andere kerk? Mail dan naar info@kerkenkijken.nl. Dan word je verder geholpen. Uiteraard wordt er altijd rekening gehouden met vakantie en andere afspraken.

Angelike van Erp
Vrijwilliger Pieterskerk

Een jong gezicht bij Kerken Kijken Lisanne Hartman

Toen ik onlangs een bezoek bracht aan de Doopsgezinde kerk, viel het mij direct op: twee jonge vrouwen verwelkomden me met een glimlach bij de ingang. Een van hen is Lisanne Hartman – student Diergeneeskunde, inmiddels verhuisd naar Drenthe voor haar werk. Haar aanwezigheid in onze gelederen is door haar jonge leeftijd opvallend én inspirerend. Tijd om haar een paar vragen te stellen over hoe het is om als jonge gids mee te draaien in een wereld die vaak wat ouder aanvoelt.

Hoe ben je als gids bij de Doopsgezinde kerk terechtgekomen?

"Ik ben lid van de gemeente en werd een paar jaar geleden gevraagd om te helpen."

Sindsdien gids ik een paar keer per jaar. Niet zo vaak, maar wel met veel plezier!”

Wat vind je het leukste aan het gidsen?

“Het is mooi om bezoekers rond te leiden in zo’n bijzondere kerk met een rijke geschiedenis. En de sfeer is altijd goed met de andere gidsen.”

Heb je een favoriete plek in de kerk?

“De tuin – dat is echt een oase van rust midden in de drukke stad.”

Merk je dat bezoekers anders reageren omdat je jonger bent dan de meeste andere gidsen?

“Misschien zijn jongeren iets sneller geneigd om mij aan te spreken, maar verder merk ik niet veel verschil.”

Wat zeggen leeftijdsgenoten als je vertelt dat je dit vrijwilligerswerk doet?

“Ik heb het er eerlijk gezegd niet vaak over – het is gewoon iets wat ik af en toe doe, en dat vind ik leuk.”

Denk je dat jongeren zich aangesproken voelen door een organisatie als Kerken Kijken?

“Ik denk dat veel jongeren het gewoon niet kennen. Ze komen zeker wél, maar zo nu en dan. En als ze eenmaal binnen zijn, zijn ze vaak verrast.”

Zou je het vrijwilligerswerk aanraden aan andere jongeren?

“Zeker. Je leert er echt wat van, het is leuk om te doen, en het is altijd gezellig met de andere gidsen.”

Kaja Pohlmann, projectcoördinator KJU

Ben of ken jij een jonge Utrechter met interesse in kunst, cultuur of geschiedenis? Of gewoon iemand die graag met mensen in gesprek gaat op een bijzondere plek? Kerken Kijken Utrecht verwelkomt ook jongere gidsen van harte – al is het maar voor een paar middagjes per jaar. Je bent van harte welkom!

QR-codeproject van start: eerste fase afgerond!

Vanaf augustus kun je in drie van onze kerken op een nieuwe manier informatie krijgen tijdens je bezoek. Door simpelweg met je smartphone een QR-code te scannen bij een object in de kerk, krijg je direct een korte uitleg op je scherm.

Niet iedereen vindt het prettig om met een gids mee te lopen. Veel bezoekers verkennen de kerk liever in eigen tempo en maken gebruik van de informatiepanelen en de folders. Om hen beter te bedienen, bieden we nu deze digitale optie aan. Extra handig: de informatie op je smartphone toont de uitleg automatisch in je eigen taal.

De komende anderhalve maand testen we dit nieuwe systeem in de Lutherse Kerk, de Geertekerk en de

Janskerk. Een tip voor alle vrijwilligers en teamleiders van KJU: breng een bezoek aan deze kerken en ervaar zelf hoe deze nieuwe manier van informeren werkt. Jullie feedback is van harte welkom en helpt ons om het systeem in een volgende fase verder uit te rollen naar alle deelnemende kerken.

Word vriend van Kerken Kijken Utrecht

Vind jij het ook zo bijzonder dat dertien kerken in Utrecht vrij toegankelijk zijn voor bezoekers? Dat is te danken aan de inzet van ruim 200 vrijwilligers die iedereen welkom heten en mooie verhalen vertellen over de bezienswaardigheden. Kerken Kijken Utrecht ontvangt subsidie van de Gemeente Utrecht. Maar om je echt van dienst te zijn, kunnen we niet zonder betrokken vrienden. Wil je dit unieke initiatief steunen?

Word dan vriend van KJU!

Voor slechts € 25 per jaar help je mee om kerken open te houden, nieuwe projecten te starten en onze gidsen te ondersteunen. Bovendien is jouw bijdrage voor **125% fiscaal aftrekbaar**, want KJU is een culturele ANBI.

Als dank houden we je op de hoogte via nieuwsbrieven en ben je welkom bij speciale bijeenkomsten, zoals de feestelijke seizoens-openingen.

Aanmelden kan via vrienden@kerkenkijken.nl of kijk op www.kerkenkijken.nl

Facebook

Instagram

Website

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}. • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#). • Voor een goede ontvangst voegt u info@kerkenkijken.nl toe aan uw adresboek.

Laposta